

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR
05/03/2026

Sayı :E-75833232-610-7798445
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/40304

İlgi : 18.02.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1801339 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Muğla Milletvekili Sayın Metin ERGUN tarafından tevcih edilen 7/40304 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:3CB4277F-85E7-4447-825A-B75C2C5AB17A

Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi İçin:soruongesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN METİN ERGUN'UN
7/40304 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Çin merkezli elektrikli ve şarj edilebilir hibrit otomobil üreticisi BYD şirketi, Temmuz 2024' te yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında yatırım taahhüdünde bulunmuş; Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde yıllık 150 bin adet kapasiteli üretim tesisi, Ar-Ge merkezi ve sürdürülebilir mobilite yatırımları için proje bazlı teşviklerden yararlandırılmıştır. Bu teşvikler kapsamında ÖTV indirimi/muafiyeti, vergi istisnaları, gümrük muafiyeti, teminat mektubu kolaylıkları ve diğer kamu destekleri sağlanmıştır. Bu kapsamda, yatırımın 2026 sonuna kadar tamamlanması öngörülmüştür.

Ancak son dönemde yazılı ve görsel medya organlarında BYD'nin Manisa'daki fabrika inşaatına henüz başlanmadığı, şantiyede somut faaliyet olmadığı ve yatırımın fiilen iptal edildiği veya askıya alındığı yönünde iddialar yer almaktadır. BYD'ye verilen teşvik ve destekler sayesinde şirketin Türkiye'de agresif fiyatlandırma ile pazar payı kazandığı, ancak yerli üretim taahhüdünün gerçekleşmemesi halinde kamu zararı oluşabileceği belirtilmektedir. Bu bağlamda aşağıdaki soruların yanıtlanması önem arz etmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

Soru 1- BYD şirketine sağlanan proje bazlı teşviklerin toplam tutarı (vergi muafiyeti, ÖTV indirimi, gümrük vergisi istisnası, KDV iadesi, sigorta primi işveren hissesi desteği, nitelikli personel desteği vb. kalemler ayrı ayrı) nedir? Bu teşviklerin hangileri BYD tarafından fiilen kullanılmıştır?

Soru 2- BYD'nin Türkiye'de 2025 yılı boyunca gerçekleştirdiği toplam araç satış adedi kaçtır?

Soru 3- Bu satışların büyük bölümünün ithal araçlardan oluştuğu dikkate alındığında, sağlanan ÖTV muafiyeti ve diğer ithalat teşvikleri sayesinde BYD 'nin rekabet avantajı elde ettiği değerlendirilmektedir. 2025 yılındaki toplam satışların dolar bazındaki yaklaşık tutarı (ortalama araç fiyatı üzerinden hesaplanan) nedir? Bu tutar üzerinden devletin feragat ettiği vergi geliri ne kadardır?

Soru 4- BYD' nin sattığı araç başına devletin tahsil etmediği ÖTV ve diğer vergilerin toplamı ne kadardır? Şirketin sunduğu teminat mektuplarının miktarı ve koşulları nedir?

Soru 5- BYD'nin Türkiye'deki satış performansı, yerli otomobil girişimi TOGG' un pazar payını ve satışlarını olumsuz etkilemiş midir? 2025 yılında TOGG 'un toplam satış adedi ile BYD'nin satış adedi karşılaştırıldığında bu rekabetin TOGG'un yerli üretim hedeflerine, istihdamına ve milli ekonomiye olumsuz etkisi olup olmadığı konusunda Bakanlığınız bünyesinde bir araştırma yapılmış mıdır? TOGG'un elektrikli araç pazarındaki liderlik konumunun (önceki yıllarda) BYD gibi teşvikli ithalatçı markalar nedeniyle gerilediği iddiaları doğru mudur?

Soru 6- Manisa'daki yatırımın gerçekleşmemesi halinde uygulanacak müeyyideler (cezaî şartlar, teşvik geri alımı, teminat iradı vb.) nelerdir?

Soru 7- Yatırımın iptal veya askıya alındığına dair resmi bir bilgi var mıdır? Eğer varsa, kamuoyuna ne zaman açıklanacaktır? Yatırım gerçekleşmezse, devletin uğrayacağı muhtemel zarar ve kamu kaynaklarının korunması için hangi adımlar atılacaktır?

CEVAPLAR:

Küresel ana sanayi markaları, geniş yan sanayi üretimi, yaklaşık 41 milyar dolarlık ihracat hacmi ve büyük istihdam kapasitesi ile otomotiv sektörü Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörlerinden biri konumundadır. Sektörün üretim, istihdam ve ihracat kapasitesinin artırılması ve küresel arenada daha rekabetçi hale getirilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu bakışla, geniş bir yelpazede politika araçları ve teşvik mekanizmaları Bakanlığımız tarafından etkin şekilde kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, elektrikli araçların gelişimi ve dijital teknolojilerin yaygınlaşması ile otomotiv sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. Sektörün bu dönüşüme adapte edilmesi ve doğabilecek fırsatların değerlendirilmesi, sektöre yönelik politikalarımızın odağında yer almaktadır. İçten yanmalı araçlarda olduğu gibi yeni gelişen elektrikli araçlarda da ülkemizin dünyanın önde gelen üretim üslerinden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından çok boyutlu bir strateji benimsenmiştir. Öncelikli olarak, mevcut üreticilerin yeni model geliştirmeleri, kapasite artışları, Ar-Ge faaliyetleri ve yeni nesil araç yatırımları Bakanlığımız tarafından güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Diğer taraftan, ülkemizde üretilen katma değer artırılması, endüstrinin dönüşümünün hızlandırılması ve elektrikli araçlar alanında doğan fırsatın değerlendirilmesi için hayata geçirilen Togg projesi, bu stratejinin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Togg projesi, Bakanlığımızın destekleri ve tüketicilerin teveccühü ile hedeflerine ilerlemeye devam etmektedir. Bununla birlikte, elektrikli araçlar alanında teknoloji ve üretim yetkinliğine sahip uluslararası oyuncuların yatırımlarının ülkemize çekilmesine de ulusal hedeflerimize ulaşma bakımından stratejik bir önem verilmektedir. Hâlihazırda dünyanın en büyük yeni nesil enerjili araç üreticisi konumunda olan, Avrupa'da yatırımlarını ve pazar payını büyüten BYD firmasının yatırımının ülkemize kazandırılması da bu kapsamda ele alınmaktadır. BYD firmasının Türkiye'ye yatırım kararı alması, Hükümetimiz ve Bakanlığımızca sürdürülen stratejik yaklaşımın sonucudur.

BYD firmasının ülkemizde yapacağı yatırım, mevcut teşvik mevzuatımızın çizdiği sınırlar dâhilinde desteklenmiştir. Ülkemize yeni nesil araç teknolojilerinin kazandırılmasını amaçlayan bu proje, yatırımlara proje bazlı destek verilmesine dair Karar kapsamında, yatırımın niteliği, asgari şartları, proje takvimi, firmanın sorumlulukları ve taahhütleri tanımlanarak devlet desteklerinden yararlandırılmaktadır.

Manisa ili ve bölge ekonomisine, otomotiv sektörümüze, ihracatımıza ve ülke kalkınmamıza değer katması hedeflenen bu yatırım sayesinde; otomotiv yan sanayimiz başta olmak üzere otomotiv sektörüyle güçlü tedarik bağlantıları bulunan farklı sektörlerde yeni yatırımların önü açılacak, yeni nesil ve çevre dostu elektrikli araçlara dönüşümün sağlanması yönünde önemli bir adım atılmış olacaktır.

Söz konusu yatırımın tamamlanmasına ilişkin süre devam etmektedir. Yatırımın öngörülen şekilde tamamlanmasına ilişkin olarak yatırım teşvik mevzuatının öngördüğü çerçevede izleme ve denetim çalışmaları Bakanlığımızca eksiksiz olarak yerine getirilmektedir.

Teşvik sistemimiz kapsamında desteklenen yatırımların öngörülen şekilde tamamlanmaması durumunda yatırımcılara uygulanacak müeyyideler ise mevzuatımızda düzenlenmiştir. Bu müeyyideler, bahse konu yatırım için de geçerlidir. Bununla birlikte, teminat mekanizmaları ile de ülke çıkarlarımız korunmuştur.